

Witte vlekken in het Groene Woud

Het Brabantse Groene Woud.

Onderzoekers brachten de ecosystemediensten in het Brabantse Groene Woud letterlijk in kaart. 'De kaarten laten zien waar kansen liggen voor de ontwikkeling van ecosystemediensten', aldus onderzoekster Carla Grashof.

Het Groene Woud ligt tussen Den Bosch, Eindhoven en Tilburg. Het is een Nationaal Landschap en bestaat uit bos, heide, beekdalen en kleinschalig agrarisch gebied. Alterra onderzocht welke ecosystemediensten bosjes,

houtwallen, slootkanten en beken in het Groene Woud bieden. 'Zo kunnen mensen die er wonen en werken de meerwaarde inzien en investeren in die elementen', legt projectleider Carla Grashof uit.

Er werden verschillende diensten geïdentificeerd, zoals natuur, recreatie, water vasthouden, fijnstof afvangen en plaagbestrijding. Bij dat laatste gaat het bijvoorbeeld om sluipwespen die eitjes afzetten in de rupsen van vlinders die kool eten. Grashof: 'Zijn er sluipwespen, dan gaan er veel rupsen dood.

Sluipwespen hebben bloemen, bosjes en houtwallen in de directe omgeving nodig. Wanneer een boer daarvoor zorgt, hoeft hij minder of geen pesticiden te spuiten en dat scheelt geld.' Water speelt een belangrijk rol in het Groene Woud, vertelt Grashof. 'In de hogere delen hebben de boeren 's zomers last van droogte, in de nattere delen is er 's winters regelmatig overstromingsgevaar. De problemen zullen verergeren bij klimaatverandering.' Er zijn wel manieren om het water beter vast te houden en zo beter te benutten. Grashof: 'Je kunt sloten bijvoorbeeld zodanig inrichten dat ze het water minder snel afvoeren, met bos en ondergroei langs de oevers in plaats van open vegetatie.'

De onderzoekers hebben bovendien een GIS-tool ontwikkeld om ruimtelijke informatie in digitale kaarten weer te geven. Eind vorig jaar zijn hiermee de eerste kaarten gemaakt. Zo kunnen ze inventariseren waar en hoeveel een ecosystemedienst aanwezig is. 'De kaart laat zien waar investeringen nodig kunnen zijn. Bijvoorbeeld bij een witte vlek in recreatie-waarde waar ook gebrek is aan fijnstofafvang van een bos. Het interessante van dit project is dat je deze methode ook op andere gebieden kunt toepassen.'

Particulieren investeren via Streekrekening

In het Brabantse Groene Woud lopen meer dan honderd projecten op gebied van recreatie, multifunctioneel landgebruik, verbindingen in de Ecologische Hoofdstructuur en duurzaamheid. 'Het is een heel actief gebied', licht Carla Grashof van Alterra toe. Voor financiering kunnen dergelijke initiatieven een beroep doen op het Streekfonds.

Het fonds wordt voor het grootste deel gevuld door de overheid. Maar ook particulieren en bedrijven dragen bij. Enkele jaren geleden is namelijk met behulp van de Rabobank een Streekrekening opgericht. Een deel van de rente van deze spaarrekening gaat naar het Streekfonds. 'Ze

timmeren er enorm mee aan de weg. Het streven is om twee ton per jaar aan rente uit de streekrekening te halen, en dat is de laatste jaren ook gelukt.'

Via een Streekfonds kun je makkelijker geld uit meerdere potjes en financiële bronnen stapelen. Dat maakt investeren in groene en blauwe verbindingen, zoals het planten of herstellen van houtwallen, rendabel voor grondeigenaren, zegt Grashof. 'Een betere inzet van ecosystemediensten werkt niet als er één boer meedoet. Hoe meer grondeigenaren meedoen, hoe beter het werkt. Het opstellen van contracten met grondeigenaren zit nog in de beginfase, maar is er is zeker interesse bij boeren.'

Contact:

carla.grashof@wur.nl
0317 - 48 60 90